

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์   ปัจจัยทางเกษตร เศรษฐกิจ สังคมและจิตวิทยาที่มีต่อการเป็นสมาชิก
กลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่นและชายยาง ณ อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัด
พังงา

ชื่อผู้เขียน   นายบำเพ็ญ เขียวหวาน

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์)   สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ชัย นิลพงษ์คำ   ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีเรือน แก้วกังวาล   กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดุษฎี ณ ลำปาง   กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.เจ็ดหล้า สุนทรวิภาต   กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1) ข้อมูลทั่วไปด้านการเกษตร เศรษฐกิจ สังคมและจิตวิทยาของเกษตรกรชาวสวนยางพาราผู้เข้าร่วมเป็นสมาชิก "กลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่นและชายยาง" ว่าแตกต่างจากผู้ไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มฯ อย่างไร 2) เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของปัจจัยทางเกษตร เศรษฐกิจ สังคมและจิตวิทยา ที่มีต่อการเข้าร่วมเป็นสมาชิก "กลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่นและชายยาง" และ 3) เพื่อหาแนวทางและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการรวม "กลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่นและชายยาง" ของเกษตรกรชาวสวนยาง-พาราในอนาคต

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือเกษตรกรผู้ทำสวนยางพาราในเขตอำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา จำนวน 159 คน แยกเป็นเกษตรกรผู้เป็นสมาชิกกลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่น 89 คน และไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม 70 คน ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการให้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การจำแนกประเภท (Discriminant Analysis) โดยวิเคราะห์แบบขั้นตอน (Stepwise Method)

ตัวแปรทางเกษตร เศรษฐกิจ สังคมและจิตวิทยาที่เลือกมาศึกษาคือ (1) การใช้เทคโนโลยีในการผลิตยางแผ่นชั้นดีของเกษตรกร (2) รายได้ทั้งหมดของครัวเรือน (3) พื้นที่ปลูกยางพารา (4) อายุ (5) ความรู้เกี่ยวกับกลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่นและชายชาง (6) การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (7)ทัศนคติของเกษตรกรต่อกลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่นและชายชาง (8) ความต้องการด้านความมั่นคงปลอดภัย (9) ความต้องการพวงพ้อง (10) ความต้องการเกียรติและชื่อเสียง

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ การใช้เทคโนโลยีในการผลิตยางแผ่น ความรู้เกี่ยวกับกลุ่ม การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ ความต้องการพวงพ้องของผู้ที่เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มและไม่ใช่สมาชิกกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนทัศนคติต่อกลุ่มและความต้องการความมั่นคงปลอดภัยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยผู้ที่เข้าสมาชิกมีการใช้เทคโนโลยี ความรู้เกี่ยวกับกลุ่ม การติดต่อกับเจ้าหน้าที่และมีทัศนคติในด้านที่ดีต่อกลุ่มต่างๆ มากกว่าผู้ที่ไม่เป็นสมาชิก ในขณะที่ผู้ที่ไม่เป็นสมาชิกมีความต้องการความมั่นคงปลอดภัยและพวงพ้องมากกว่าผู้ที่เป็นสมาชิก

อิทธิพลของตัวแปรที่มีผลต่อการจำแนกกลุ่มมี 5 ประการคือ (1) การใช้เทคโนโลยีในการผลิตยางแผ่น (2) ความรู้เกี่ยวกับกลุ่ม (3) ความต้องการพวงพ้อง (4) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย และ (5) รายได้ทั้งหมดของครัวเรือน โดยสมการจำแนกประเภทที่ได้ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และมีอำนาจในการจำแนกความแตกต่างระหว่างผู้ที่เข้าและไม่เข้าสมาชิกกลุ่มปานกลาง โดยมีค่า Canonical Correlation เท่ากับ .6068 และค่า Wilks' Lambda เท่ากับ .6318 เมื่อนำสมการไปทดสอบสามารถคาดคะเนความเป็นสมาชิกกลุ่ม ได้ถูกต้องปานกลาง คือคาดคะเนได้ถูกต้องร้อยละ 77.99

ปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่นที่สำคัญ ๆ ได้แก่ สมาชิกกลุ่มยังคงทำยางแผ่นที่ไม่มีคุณภาพ ราคาขายยางของกลุ่มฯ ยังไม่ดี สมาชิกบางส่วนยังไม่ยอมรับการตัดขั้นยางและไม่ทำตามระเบียบของกลุ่ม สมาชิกยังมีน้อย กลุ่มจ่ายเงินให้สมาชิกล่าช้า กรรมการกลุ่มไม่ยุติธรรม และกลุ่มขาดเงินทุนหมุนเวียน สำหรับความต้องการช่วยเหลือสนับสนุนจากทางราชการในการดำเนินงานกลุ่มฯ ได้แก่ ด้านราคาและการประกันราคายาง

ความรู้ทางวิชาการ สนับสนุนปัจจัยการผลิต การปรับปรุงการบริหารงานกลุ่ม การสนับสนุนตั้ง
โรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป (1) ควรชี้แจงเผยแพร่ให้ความรู้ในรูปแบบ
ต่าง ๆ เกี่ยวกับกลุ่มต่างๆ แก่เกษตรกร โดยเฉพาะประโยชน์ด้านต่าง ๆ ที่เกษตรกรจะได้
รับจากการรวมกลุ่มให้มากขึ้น (2) การแนะนำการใช้เทคโนโลยีในการผลิตยาง ควรแนะนำ
และเน้นในประเด็นที่สำคัญ เช่น เรื่องความสะอาด และน้ำหนักของแผ่นยางก้อน เพื่อให้
เกษตรกรยอมรับได้ง่ายขึ้น (3) ควรสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ดีของเกษตรกรต่อการ
ดำเนินงานกลุ่ม และควรให้ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบและคุณสมบัติของผู้ที่สามารถจะเป็น
สมาชิกกลุ่ม ให้เกษตรกรได้รับทราบอย่างทั่วถึง (4) ควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกองทุนหมุน
เวียนและบริการด้านปัจจัยการผลิตให้เป็นกิจกรรมในกลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่น เพื่อ
บริการแก่สมาชิก (5) เจ้าหน้าที่ควรพบปะ เยี่ยมเยือนเกษตรกรที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มฯ ด้วย
โดยเฉพาะเกษตรกรผู้มียางได้น้อย เพื่อให้เขาได้เข้ามาร่วมกิจกรรมได้มากขึ้น (6) กลุ่ม
ต่างๆ และผู้เกี่ยวข้อง ควรจัดให้มีการส่งเสริมสร้างที่เป็นแรงจูงใจให้เกิดความภาคภูมิใจ
แก่สมาชิก เช่น กิจกรรมประกวด แข่งขัน ประกาศเกียรติคุณต่าง ๆ (7) รัฐควรเข้าไป
ช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางโดยผ่านทางกลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะด้านราคา ด้านการตลาด
อย่างจริงจัง (8) ควรสนับสนุนให้มีการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปที่ต่อเนื่องจากการผลิต
ยางในพื้นที่ต่าง ๆ ให้มากขึ้น (9) ควรจัดให้มีการพบปะและร่วมกิจกรรมกันระหว่างกลุ่มฯ
ทั้งในระดับอำเภอ จังหวัด อย่างสม่ำเสมอ (10) ควรให้มีการจัดตั้งองค์กรเกษตรกรของ
ชาวสวนยางในระดับอำเภอ จังหวัด โดยให้เกษตรกรได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการดำเนิน
กิจกรรมด้วยตัวเขาเอง (11) ควรมีการเยี่ยมชม ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของ
กลุ่มฯ อย่างสม่ำเสมอ

8) safety needs 9) belongingness and love needs 10) Esteem needs.

The hypothesis of this study was that the ten chosen agrosocio-economic and psychological factors had influences upon membership of RPMG.

Subjects of this study were rubber planters of Amphoe Takuothung, Changwat Phangnga. The total number of the subjects was 159. They were separated into two groups, 89 (members) and 70 (non-members). The subjects were chosen by the multi-stage sampling method. The data was collected by interviewing techniques. The following statistical analyses were performed to analyze data : 1) percentage 2) mean 3) standard deviation 4) discriminant analysis (stepwise method).

It was found that 1) technology in producing rubber sheet 2) information of the RPMG 3) contact with the extension workers and 4) belongingness and love needs differentiated the members and non-members of RPMG significantly ($p < .001$). Also attitudes toward the RPMG and safety needs differentiated member and non-member significantly ($p < .01$).

Five factors which discriminated the two groups were 1) the use of technology on producing rubber sheet 2) information of the group 3) belongingness 4) safety needs and 5) income. The discriminate function having significant level at .001 can differentiate the member and non-member at a moderate level. This has canonical correlation of .6068 and Wilks' Lambda of .6318. The result of the testing function can predict the member and non-member accurately at a rate of 77.99 %.

Thesis Title Agro - Socio - Economic and Psychological Factors Affecting the Membership of the Rubber Processing and Marketing Group at Amphoe Takua Thung, Changwat Phangnga

Author Mr. Bumpen Keowan

M.Sc. (Agriculture) Agricultural Extension

Examining Committee :

Assist. Prof. Dr. Narinchai Patanapongsa Chairman

Assoc. Prof. Dr. Sriruen Keawkungwal Member

Assist. Prof. Dusdee Nalampang Member

Assoc. Prof. Dr. Cherdla Soontornvipart Member

Abstract

The objectives of this study were the following : 1) to compare agricultural, sociological, economical and psychological aspects of rubber planters who are members and non-members of the Rubber Processing and Marketing Group (RPMG) 2) to study the influences of agro-socio-economic and psychological factors on the members of the RPMG 3) to discover means to promote RPMG membership.

Selected agro-socio-economic and psychological factors for this study were as follows : 1) technological use for producing good quality of rubber sheet of the rubber planters 2) income of household 3) size for growing pararubber 4) age of the rubber planter 5) information about the RPMG 6) contact with extension workers 7) attitudes of rubber planters concerning the RPMG

The results of this study indicated the following :

1) the members had more use of technology, information of the RPMG, more contact with the extension workers and better attitudes towards the RPMG than the non-members

2) the non-members had more safety needs, belongingness and love needs than the members

3) Important problems of the RPMG were as follows :

3.1) members still produced poor quality of rubber sheet 3.2) price of rubber in the group was not high 3.3) some members did not accept the grading of rubber by a committee or the regulations of the group 3.4) some RPMG had only a few members 3.5) some RPMG did not pay the planters on time 3.6) committees were not fair 3.7) some RPMG did not have a circulating fund.

4) member of RPMG indicated need of support from government sectors in price guarantee of rubber, technological knowledge, productive factors, improving group management, building factories relating to rubber.

Suggestions from this study were as follows : 1) to explain and extend information about the RPMG to rubber planters focussing on the benefits gained by being a membership 2) to encourage the extension workers to inform the use of technology in the production of rubber sheet with emphasis on proper cleaning and suitable weight of the rubber sheet 3) to improve the positive attitude towards the RPMG 4) to encourage the RPMG to support the establishment of a circulating fund and to serve relevant productive factors 5) to encourage extension worker to visit non-member

planters, especially the poor planters, for the purpose of persuading them to be members 6) to promote group and individual competitions and recognition of achievements. Also, the government should seriously consider the support of rubber planters in various aspects e.g. price supports and controls, marketing, factories relating to rubber products, group meetings among the RPMG at different levels, organization of RPMGs of Amphoe and Changwat levels. It was also recommended that the extension workers should visit, follow up, and evaluate the work of RPMG in practice.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved